

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Szaj (spr.)
Sędziowie:	SO Dorota Gamrat – Kubeczak SR del. Tomasz Cegłowski
Protokolant:	sekr. sądowy Ziemowit Augustyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 maja 2015 roku w S.

sprawy z wniosku **W. C. i A. C.**

z udziałem **M. L. (1), M. L. (2) i Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa G.**

o zasiedzenie

na skutek apelacji uczestnika Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa G. od postanowienia Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 28 października 2013 roku, sygn. akt I Ns 166/12

- 1. zmienia zaskarżone postanowienie w punkcie I. w ten sposób, że stwierdza, iż wnioskodawcy A. C. i W. C. na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej w udziale do 99/100 części, zaś uczestnicy M. L. (2) i M. L. (1) na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej w udziale 1/100 części, nabyli przez zasiedzenie z dniem 14 grudnia 2003 roku, prawo własności części nieruchomości – działek nr (...) położonych w P., obręb (...), zaznaczonych na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę R. Z. (k – 213 akt), stanowiącej integralną część orzeczenia, jako działki nr (...) o powierzchni 0,0123 ha oraz działki nr (...) o powierzchni 0,1091 ha;**
- 2. oddala apelację w pozostałym zakresie;**
- 3. nakazuje pobrać od wnioskodawców A. C. i W. C. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 5 304,28 zł (pięć tysięcy trzysta cztery złote dwadzieścia osiem groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków postępowania;**
- 4. ustala, że wnioskodawcy i uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

pkt 3 i 4 postanowienia z dnia 20 maja 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 20 maja 2014 roku Sąd Okręgowy zmienił rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego poprzez jego doprecyzowanie (pkt 1), oddalił apelację uczestnika w pozostałym zakresie (pkt 2), nakazał pobrać od wnioskodawców A. C. i W. C. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 5 304,28 zł wydatków postępowania (pkt 3) i ustalił, że wnioskodawcy i uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 4).

Uzasadniając rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania, wskazać należy, że podstawowa zasada rozstrzygnięcia o kosztach w postępowaniu nieprocesowym została wyrażona w art. 520 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. W myśl § 2 jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub ich interesy są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. Natomiast stosownie do § 3 jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Zaakcentować należy, że regulacja § 2 i 3 przewiduje jedynie możliwość a nie obowiązek Sądu obciążenia uczestników kosztami postępowania. W zakresie orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego akcentowana jest zasada słuszności.

Postępowanie o stwierdzenie zasiedzenia jest postępowaniem szczególnym, gdzie co do zasady może zachodzić sprzeczność interesów wnioskodawcy i uczestników (dotychczasowych właścicieli gruntów). Wnioskodawca zazwyczaj chce uzyskać własność nieruchomości (lub jej części) wbrew woli dotychczasowego właściciela. Przy tym nie ma innej możliwości uregulowania stanu prawnego poza postępowaniem sądowym. Niemniej jednak wszyscy uczestnicy postępowania zainteresowani są w uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości, choćby dla celów podatkowych. Oczywistym jest, że w przypadku oddalenia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia zachodzą podstawy do zasądzenia kosztów od wnioskodawcy, skoro sam był inicjatorem (nieskutecznie) postępowania. Natomiast w razie uwzględnienia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia rozstrzygnięcie o kosztach każdorazowo zależy od okoliczności sprawy.

W niniejszym postępowaniu zachodziła konieczność wydzielenia z działek uczestnika części nieruchomości zajmowanych przez wnioskodawców oraz uczestników małżonków C.. Konieczność ta była skutkiem niezgodnego z prawem władania częścią nieruchomości uczestnika Skarbu Państwa przez wnioskodawców, która doprowadziła do zasiedzenia własności. Niemniej jednak geodezyjne wydzielenie tej nieruchomości pozostawało w wyłącznym interesie wnioskodawców, którzy najpierw swym postępowaniem doprowadzili do zajęcia gruntu poza granicami swoich działek, a następnie domagali się stwierdzenia zasiedzenia. Wskazać należy, że w literaturze (por. J.Gudowski w Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. pod red. T.Erecińskiego, tom 3, Wydanie , W-wa 2007, teza 1 do art. 520) wyrażony jest wprost pogląd, że w sprawie o zasiedzenie wnioskodawcę obciążają koszty biegłego do spraw geodezji. Pogląd ten podziela Sąd orzekający w niniejszym składzie, albowiem nieuzasadnione względami słuszności jest pozbawienie właściciela własności gruntu i obciążenie go dodatkowo kosztami teje czynności.

Z tego też względu na zasadzie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, należało nakazać pobranie wydatków postępowania w kwocie 5 304,28 zł (koszty biegłego) od wnioskodawców, albowiem zostały poniesione wyłącznie w ich interesie.

Również w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego poniesionych przez uczestników brak było podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. Dostrzec należy, że w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji zasądzone na rzecz wnioskodawców od uczestnika Skarbu Państwa koszty postępowania. W postępowaniu nieprocesowym istnieje obowiązek działania Sądu z urzędu celem zapewnienia prawidłowości orzeczenia. Analizując rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego wskazać należy, że nie pozwalało ono na stwierdzenie jakiej nieruchomości dotyczy, albowiem nie określało precyzyjnie granic nieruchomości. Powyższe nie spotkało się z żadną reakcją wnioskodawców ani na etapie postępowania pierwszo instancyjnego ani w formie wniesienia apelacji. Wydane zaś przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie nie poddawało się wykonaniu. Wnioskodawcy na tej tylko podstawie nie uzyskaliby oczekiwanego

efektu, gdyż nie staliby się właścicielami konkretnej nieruchomości, lecz bliżej nieokreślonego pasa gruntu. W konsekwencji Sąd Okręgowy z urzędu dopuścił dowód z opinii biegłego geodety celem dokładnego określenia i opisanie granic nieruchomości będącej przedmiotem postępowania. W konsekwencji uznać należy, że brak jest podmiotu wygrywającego jednoznacznie postępowanie apelacyjne. Wszyscy uczestnicy bowiem byli jednakowo zainteresowani w uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości a jedynym trybem właściwym do dokonania tego jest postępowanie sądowe. Z tego też względu przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania apelacyjnego należało zastosować zasadę wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c.

Z tych względów orzeczono jak w punkcie 3 i 4 postanowienia.